
Ису: Онтология за Сладоледи

Симеон Христов

6MI3400191

SOFIA UNIVERSITY
ST. KLIMENT OHRIDSKI

Курсов проект по
Представяне и моделиране на знания

Факултет по математика и информатика
Софийски университет

Изпитващ: ас. Мелания Бербатова

Януари 2023

Съдържание

1	Цел	3
2	Елементи на онтологията	3
2.1	Концепти	3
2.2	Свойства	7
2.2.1	Свойства на обектите	7
2.2.2	Свойства на данните	7
2.3	Индивиди	8
3	Примери за извършване на логически извод	8
4	Извършване на класификация	8
5	Заявки към базата от знание	8
5.1	DL заявки	8
5.2	SPARQL заявки	8
6	Схема на онтологията	8
7	Бъдещо развитие	8
8	Използвани технологии	8
9	Източници	8

Цел

Онтологията *ісу* представя различните концепции и обекти в областта на сладоледите - видове, вкусове и съставки. Тя може да се прилага в различни контексти, включително създаване на функции за търсене на сладоледи в уеб сайт, или мобилно приложение, свързано със сладоледи, както и разработване на препоръчващи системи.

Йерархията е организирана в два аспекта - на концепти, които представляват реални обекти (т.нар. *DomainPartition*) и концепти, които представляват нива на сладост (т.нар. *ValuePartition*). По същество това е имплементация на широко използван шаблон за проектиране на онтологии (*design patten*) дискутиран в [2].

Елементи на онтологията

Концепти

Следващата таблица показва различните концепти в *ісу*, използвайки синтаксиса на *DL*.

Symbols: $\doteq$, $\leq$, $\sqsubseteq$

Концепти

DomainThing $\sqsubseteq$ Thing

Country $\doteq$ [AND DomainThing
[ONE-OF Argentina Australia China Greece India
Indonesia Italy New_Zeland Philippines Spain Turkey
United_Kingdom United_States Iran]

Food $\sqsubseteq$ DomainThing

IceCream $\sqsubseteq$ [AND Food
[EXISTS 1 :HasBase]
[EXISTS 1 :HasTopping]
[ALL :HasBase IceCreamBase]]

Концепти

Argentinian $\doteq$ [AND IceCream [ALL :HasBase [ONE-OF Egg Sugar WholeMilk]]
[ALL :HasTopping NaturalToppings]
[FILLS :HasCountryOfOrigin Argentina]]

Italian $\doteq$ [AND IceCream [ALL :HasBase [ONE-OF Egg Sugar WholeMilk]]
[ALL :HasTopping NaturalToppings]
[FILLS :HasCountryOfOrigin Italy]]

NamedIceCream $\sqsubseteq$ IceCream

Gelato $\sqsubseteq$ [AND NamedIceCream [ALL :HasBase WholeMilk]
[ALL :HasTopping Mango]
[FILLS :HasCountryOfOrigin Italy]]

Helado $\sqsubseteq$ [AND NamedIceCream [ALL :HasBase Egg]
[ALL :HasTopping Mango]
[FILLS :HasCountryOfOrigin Argentina]]

Mochi $\sqsubseteq$ [AND NamedIceCream [ALL :HasBase Egg]
[ALL :HasTopping [ONE-OF BlackSesame Vanilla]]
[FILLS :HasCountryOfOrigin China]]

PopularIceCream $\doteq$ [AND IceCream
[ALL :HasTopping [ONE-OF Chocolate Coffee Mango Strawberry Vanilla]]]

Chinese $\doteq$ [AND PopularIceCream
[ALL :HasTopping [ONE-OF BlackSesame RedBean]]
[FILLS :HasCountryOfOrigin China]]

IceCreamBase $\sqsubseteq$ Food

Cream $\sqsubseteq$ IceCreamBase

Egg $\sqsubseteq$ IceCreamBase

Noodle $\sqsubseteq$ IceCreamBase

Salep $\sqsubseteq$ IceCreamBase

Концепти

Sugar $\sqsubseteq$ IceCreamBase
Water $\sqsubseteq$ IceCreamBase
WholeMilk $\sqsubseteq$ IceCreamBase

IceCreamTopping $\sqsubseteq$ Food

BeanTopping $\sqsubseteq$ IceCreamTopping
Coffee $\sqsubseteq$ [AND BeanTopping [ALL :HasSweetness None]]
Mastic $\sqsubseteq$ [AND BeanTopping [ALL :HasSweetness None]]
MungBean $\sqsubseteq$ [AND BeanTopping [ALL :HasSweetness None]]
RedBean $\sqsubseteq$ [AND BeanTopping [ALL :HasSweetness None]]

FruitTopping $\sqsubseteq$ IceCreamTopping
Apple $\sqsubseteq$ [AND FruitTopping [ALL :HasSweetness Medium]]
Avocado $\sqsubseteq$ [AND FruitTopping [ALL :HasSweetness Medium]]
Banana $\sqsubseteq$ [AND FruitTopping [ALL :HasSweetness Medium]]
Durian $\sqsubseteq$ [AND FruitTopping [ALL :HasSweetness Medium]]
Jackfruit $\sqsubseteq$ [AND FruitTopping [ALL :HasSweetness Medium]]
Lemon $\sqsubseteq$ [AND FruitTopping [ALL :HasSweetness Medium]]
Mango $\sqsubseteq$ [AND FruitTopping [ALL :HasSweetness Medium]]
Strawberry $\sqsubseteq$ [AND FruitTopping [ALL :HasSweetness Medium]]

HerbSpiceTopping $\sqsubseteq$ IceCreamTopping
BlackSesame $\sqsubseteq$ [AND HerbSpiceTopping [ALL :HasSweetness None]]
PandanusLeaves $\sqsubseteq$ [AND HerbSpiceTopping [ALL :HasSweetness None]]
Vanilla $\sqsubseteq$ [AND HerbSpiceTopping [ALL :HasSweetness Low]]

LiquidTopping $\sqsubseteq$ IceCreamTopping
Chocolate $\sqsubseteq$ [AND LiquidTopping [ALL :HasSweetness High]]
CoconutMilk $\sqsubseteq$ [AND LiquidTopping [ALL :HasSweetness Medium]]
PalmSugar $\sqsubseteq$ [AND LiquidTopping [ALL :HasSweetness High]]
RoseWater $\sqsubseteq$ [AND LiquidTopping [ALL :HasSweetness Medium]]
SugarSyrup $\sqsubseteq$ [AND LiquidTopping [ALL :HasSweetness High]]

NutTopping $\sqsubseteq$ IceCreamTopping
Pistachios $\sqsubseteq$ [AND NutTopping [ALL :HasSweetness None]]

Концепти

HardToppings $\doteq$ [AND IceCreamTopping
[ONE-OF BeanTopping HerbSpiceTopping NutTopping]]
NaturalToppings $\doteq$ [AND IceCreamTopping [NOT LiquidTopping]]
NonSweetToppings $\doteq$ [AND IceCreamTopping [NOT SweetToppings]]
SweetToppings $\doteq$ [AND IceCreamTopping
[ALL :HasSweetness [ONE-OF High or Medium]]]

ValuePartition $\sqsubseteq$ Thing

Sweetness $\doteq$ [AND ValuePartition [ONE-OF High Medium Low None]]
High $\sqsubseteq$ Sweetness
Low $\sqsubseteq$ Sweetness
Medium $\sqsubseteq$ Sweetness
None $\sqsubseteq$ Sweetness

Уточнения за горната таблица:

- [NOT $d_1 d_2 \dots d_k$] описва тези индивиди, които не са представители на всички d_i
- $I[[\text{AND DomainThing ValuePartition}]] = \emptyset$
- $I[[\text{AND IceCream IceCreamTopping IceCreamBase}]] = \emptyset$
- $I[[\text{AND BeanTopping NutTopping FruitTopping LiquidTopping HerbSpiceTopping}]] = \emptyset$
- $I[[\text{AND Cream Egg Noodle WholeMilk Salep Sugar Water}]] = \emptyset$
- $I[[\text{AND Coffee RedBean Mastic MungBean}]] = \emptyset$
- $I[[\text{AND Avocado Lemon Durian Strawberry Mango Banana Jackfruit Apple}]] = \emptyset$
- $I[[\text{AND Vanilla BlackSesame PandanusLeaves}]] = \emptyset$
- $I[[\text{AND SugarSyrup CoconutMilk RoseWater Chocolate PalmSugar}]] = \emptyset$

Свойства

Следващите таблици показват наличните свойства. Представени са както релации между индивидуални обекти (т.нар. *Object properties*), така и релации между индивидуални обекти и данни от определени типове (т.нар. *Data properties*).

Свойства на обектите

Домейн	Свойство	Рейндж	Характеристика
Food	hasCountryOfOrigin	Country	-
Food	hasIngredient	Food	<i>transitive</i>
Food	hasBase	IceCreamBase	-
Food	hasTopping	IceCreamTopping	<i>inverse functional</i>
IceCreamTopping	hasSweetness	Sweetness	<i>functional</i>
Food	isIngredientOf	Food	<i>inverseOf</i> hasIngredient
IceCreamBase	isBaseOf	Food	<i>inverseOf</i> hasBase
IceCreamTopping	isToppingOf	Food	<i>inverseOf</i> hasTopping

Свойства на данните

TODO

Индивиди

Примери за извършване на логически извод

Извършване на класификация

Заявки към базата от знание

DL заявки

TODO

SPARQL заявки

TODO

Схема на онтологията

TODO

Бъдещо развитие

TODO

Използвани технологии

TODO

Списък на фигурите

Източници

1. [Wikipedia Article on Ice Cream](#)

2. Matthew Horridge. A Practical Guide To Building OWL Ontologies Using Protégé 4 and CO-ODE Tools Edition 1.3